

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 73.282 van 27 april 1998
in de zaak A. 43.180/IX-67.**

In zake : Gerard HERBOTS,
wonende te JETTE,
Eugène Toussaintstraat 50 b 12

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Justitie.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Gerard HERBOTS
op 8 oktober 1990 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van :

"1. Het besluit van de Heer Minister van Justitie
van 6 augustus 1990 waarbij met ingang van
21 augustus 1990 een einde gesteld wordt aan de stage
van verzoeker als gerechtelijk agent.

2. De weigering om verzoeker met ingang van
21 augustus 1990 te benoemen tot gerechtelijk inspec-
teur bij het parket bij de rechtbank van eerste
aanleg te Antwerpen";

Gelet op het arrest nr. 35.860 van
22 oktober 1990 waarbij de schorsing van de tenuitvoer-
legging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 8 februari 1993
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 10 februari 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 maart 1998;

Gehoord het verslag van de Eerste Voorzitter van de Raad van State G. BAETEMAN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat M. BAESTAENS, die verschijnt voor verzoeker, en van Adjunct-adviseur P. JAEKEN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. In het Belgisch Staatsblad van 30 november 1985 wordt bekendgemaakt dat een bekwaamheidsexamen, met het oog op de aanleg van een wervingsreserve van gerechtelijke agenten, zal worden ingericht. Verzoeker slaagt voor het examen. Met een ministerieel besluit van 28 juli 1989 wordt hij benoemd tot stagedoend gerechtelijk agent bij het parket van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Tongeren. Deze stage duurt, in principe, 1 jaar. Zij vangt aan op 21 augustus 1989.

1.2. Tijdens zijn stage volgt verzoeker de cursus middelbare graad aan de school voor criminologie en criminalistiek. Hij slaagt met voldoening. Van 8 januari 1990 tot 31 mei 1990 wordt verzoeker verplicht een beroepsopleiding te volgen in het centrum voor beroepsopleiding van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie te Brussel. Het is naar aanleiding van deze beroepsopleiding dat omtrent verzoeker drie negatieve evaluatieverslagen worden gemaakt die er uiteindelijk zullen toe leiden dat aan verzoekers stage een einde wordt gesteld, en hij niet benoemd wordt tot gerechtelijk agent.

1.3. Op 14 juni 1990 maakt de gerechtelijk officier, instructuur interventietechnieken en tactieken, een eerste negatief evaluatieverslag. Op 20 juni 1990 maakte de sectiechef beroepsopleiding, een tweede negatief evaluatierapport. Tenslotte volgt op 5 juli 1990 een derde en zeer negatief evaluatieverslag. In dit laatste verslag krijgt verzoeker voor bijna alle beoordelingsfactoren de kwotering "slecht". De evaluatierapporten worden op 5 juli 1990 door de commissaris-generaal voor de gerechtelijke opdrachten doorgestuurd aan de hoofdcommissaris voor de gerechtelijke opdrachten van de gerechtelijke politie te Tongeren.

1.4. Na kennis te hebben genomen van de evengenoemde evaluatieverslagen richt de hoofdcommissaris voor de gerechtelijke opdrachten van de gerechtelijke politie te Tongeren op 10 juli 1990 een brief naar de Procureur des Konings te Tongeren, waarin onder meer wordt voorgesteld verzoekers stage met 1 jaar te verlengen. In een schrijven van 17 juli 1990 aan de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen is de Procureur des Konings te Tongeren evenwel van oordeel dat verzoeker "geen verder krediet waardig is om toe te treden tot het keurkorps der gerechtelijke politie en dat hij niet in aanmerking kan komen voor een vaste benoeming op

21 augustus 1990". Op 19 juli 1990 sluit de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen zich aan bij deze conclusie.

1.5. Met een nota van 26 juli 1990 wordt de zaak ter beslissing voorgelegd aan de Minister van Justitie.

1.6. Op 3 augustus 1990 richt verzoeker, die ondertussen vernam dat zijn benoeming negatief zou worden geadviseerd, een brief aan de Minister van Justitie. Daarin poogt hij zeer uitvoerig aan te tonen dat zijn ingesteldheid helemaal niet zo negatief is als uit bepaalde evaluatieverslagen zou moeten blijken.

1.7. Op 6 augustus 1990 richten de commissaris en eerstaanwezend commissaris voor de gerechtelijke opdrachten te Tongeren een schrijven aan de hoofdcommissaris voor de gerechtelijke opdrachten te Tongeren. Zij wijzen daarbij onder meer op de "zeer positieve ingesteldheid" van verzoeker.

1.8. Dezelfde dag, 6 augustus 1990, neemt de Minister van Justitie de thans bestreden beslissing : met ingang van 21 augustus 1990 wordt een einde gesteld aan de stage van verzoeker. Deze beslissing wordt hem op 16 augustus 1990 ter kennis gebracht.

1.9. Ondertussen, op 8 augustus 1990, vraagt verzoeker aan de Minister van Justitie om omtrent het eerste negatief evaluatieverslag gehoord te worden door het regelingscomité van de gerechtelijke politie, zitting houdende zoals in tuchtzaken. In een brief van 15 oktober 1990 laat de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen aan de Minister van Justitie weten dat tegen een beslissing waarbij een einde wordt gesteld aan de stage van een gerechtelijk agent geen beroep open staat bij het regelingscomité, zodat op verzoekers vraag niet kan worden ingegaan. Op 5 november

1990 wordt verzoeker ervan op de hoogte gebracht dat hij niet zal worden gehoord door het regelingscomité.

1.10. Ondertussen, op 8 oktober 1990, stelde verzoeker voorliggend annulatieberoep in;

2. Over de ontvankelijkheid.

2.1.1. Overwegende dat verzoeker met betrekking tot zijn belang in het verzoekschrift stelt dat zijn niet-benoeming op basis van een onvolledig en gebrekkig gemotiveerd stageverslag een maatregel is die hem nadeel berokkent; dat de verwerende partij van haar kant opwerpt dat verzoekers belang betwistbaar lijkt, daar een vernietiging "niet tot een benoeming tot gerechtelijk inspecteur bij een bepaalde brigade" leidt en voorts dat verzoeker na het beëindigen van zijn stage opnieuw in statutair verband tewerkgesteld is bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zodat er geen sprake meer kan zijn van een nadeel, wijl het statutair verband immers gunstiger is dan dat van een stagiair, waartoe een eventuele vernietiging zou leiden;

2.1.2. Overwegende dat verzoeker een moreel belang heeft bij de annulatie van een beslissing die er toe strekt dat hij na een stageperiode niet in vast verband wordt benoemd, wanneer die niet-benoeming te wijten is aan een negatieve evaluatie van verzoekers prestaties en ingesteldheid; dat bovendien de vernietiging van de bestreden beslissing er in elk geval kan toe leiden dat de overheid een nieuwe beslissing neemt die er toe strekt dat verzoeker vast wordt benoemd of dat zijn stage wordt verlengd, zelfs al is het inderdaad zo dat verzoeker geen "recht" op een vaste benoeming heeft; dat de eerste exceptie bijgevolg moet worden verworpen;

2.2.1. Overwegende dat de verwerende partij in een tweede exceptie stelt dat het beroep van verzoeker

"voorbarig" is nu verzoeker beroep wenste te doen op het regelingscomité van de gerechtelijke politie en verzoeker nagelaten heeft hieromtrent het antwoord af te wachten van de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen, dat volgens haar een annulatieberoep slechts mag worden ingesteld na een negatief antwoord van de Procureur-generaal, waaruit blijkt dat het als voorbarig moet beschouwd worden;

2.2.2. Overwegende dat verzoeker in de memorie van wederantwoord doet gelden dat hij op 16 augustus 1990, de dag dat hij kennis kreeg van de bestreden beslissing, de Minister van Justitie verzocht gehoord te worden door het regelingscomité van de gerechtelijke politie, dat de Procureur-generaal op 12 september 1990 op eerder vage wijze meldde dat verzoeker eerstdaags zou gehoord worden door het regelingscomité en dat slechts op 5 november 1990, dit is 21 dagen nadat de termijn voor het instellen van een annulatieberoep verstreken was, de Procureur-generaal liet weten dat voor stagedoende gerechtelijke agenten geen wettelijk verhaal voorzien is bij het regelingscomité;

2.2.3. Overwegende dat artikel 2 van het besluit van de Regent van 30 mei 1949 tot wijziging van de bevoegdheden van het Comité tot regeling van de gerechtelijke politie bij de parketten en tot oprichting van een paritaire Commissie van advies bij dit regelingscomité ten tijde van de bestreden beslissing luidde als volgt :

"(...) (Het regelingcomité) oefent (...) de volgende bevoegdheden uit :

1e het bereidt de ontwerpen voor van algemene besluiten betreffende de gerechtelijke politie en de laboratoria voor wetenschappelijke politie;

2e het regelt, onder de goedkeuring van de Minister, al de kwesties betreffende de werkwijze van die diensten;

3^e het brengt advies uit over de benoemingen, bevorderingen en overplaatsingen van het personeel

dezer diensten, en over de aan dit personeel te verlenen eretekens;

4^e het brengt advies uit over de toepassing der bij artikel 9 van het Koninklijk besluit van 3 april 1929 bepaalde tuchtstraffen.

Wanneer het verzocht wordt advies uit te brengen over een voorstel tot overplaatsing van ambtswege, in het belang van de dienst, hoort het de betrokkene";

2.2.4. Overwegende dat uit die bepaling niet kan worden afgeleid dat bij het regelingscomité, dat slechts een advies uitbrengt omtrent benoemingen, bevorderingen en overplaatsingen, een verplicht georganiseerd administratief beroep openstaat tegen beslissingen houdende de beëindiging van een stage (en dus niet-benoeming) van een ambtenaar; dat ook geen enkele andere bepaling bestaat waaruit het bestaan van een dergelijk georganiseerd administratief beroep blijkt;

2.2.5. Overwegende dat verzoeker niet kan worden verweten dat hij toch willig beroep poogde te doen op het regelingscomité, en evenmin dat hij, ter vrijwaring van zijn belangen, een annulatieberoep instelde alvorens hij concreet vernam of en wanneer het regelingscomité van zijn zaak zou kennis nemen, zeker wanneer de verwerende partij de termijn voor het instellen van een annulatieberoep liet verstrijken alvorens definitief uitsluitel te geven; dat de tweede exceptie elke grondslag mist;

2.3.1. Overwegende dat verzoeker de vernietiging vordert van "de weigering om (hem) met ingang van 21.08.1990 te benoemen als gerechtelijk inspecteur bij het parket bij de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren";

2.3.2. Overwegende dat wijl geen wettelijke of reglementaire bepaling de (vaste) benoeming van verzoeker tot voorwerp van een gebonden bevoegdheid van het

bestuur maakt, dit onderdeel van het beroep niet ontvankelijk is;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1.1. Overwegende dat verzoeker onder meer als middel de schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoert; dat verzoeker er op wijst dat twee andere kandidaten ongeveer gelijktijdig met hem hun stage als gerechtelijk agent hebben aangevat, maar dat zij onmiddellijk werden ingeschakeld in de werkzaamheden van een brigade, terwijl de overige stagiairs, waaronder verzoeker, verplicht werden een opleiding te volgen in de school voor criminologie en bij het centrum voor beroepsopleiding van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie te Brussel, dat door die gang van zaken het gelijkheidsbeginsel te zijnen opzichte werd geschonden, daar de benoemingscriteria niet dezelfde zijn voor alle betrokken ambtenaren;

3.1.2. Overwegende dat verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat de feitelijke toestand van verzoeker enerzijds en van twee andere kandidaten anderzijds, totaal verschillend is, dat twee laatstgenoemden hun opleiding immers later hebben aangevat, zodat zij zich niet in dezelfde situatie bevonden als verzoeker en dat het daardoor mogelijk is dat hun benoemingsprocedure verschillend kan zijn van deze van verzoeker, maar dat wijl de feitelijke toestand niet dezelfde is, ook de rechtstoestand niet dezelfde kan zijn;

3.1.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord doet gelden dat de schending van het gelijkheidsbeginsel wel degelijk bewezen is; dat hij er op wijst dat voor de opleiding van stagiairs geen duidelijke richtlijnen bestaan, maar uit een krantenartikel, gebaseerd op informatie die werd verkregen bij

het commissariaat-generaal bij de gerechtelijke politie, zou blijken dat in de opleiding, naast een stage in een plaatselijke brigade, wel degelijk een opleidingscyclus te Brussel voorzien is, dat wijl in casu bepaalde gerechtelijke agenten vóór hun eventuele benoeming een opleidingscyclus dienden te doorlopen en andere niet, volgt dat met betrekking tot de benoemingen "een formeel onderscheid" werd gemaakt, zodat het gelijkheidsbeginsel geschonden is;

3.1.4. Overwegende dat artikel 2 van de herhaaldelijk gewijzigde wet van 7 april 1919 tot instelling van de gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten, bepaalt dat de gerechtelijke officieren en de gerechtelijke agenten respectievelijk door de Koning en door de Minister van Justitie worden benoemd en afgezet; dat deze wet geen nadere voorschriften omtrent een stage of de eventuele inhoud daarvan omvat; dat artikel 3, eerste lid, van het herhaaldelijk gewijzigde koninklijk besluit van 7 mei 1921 houdende inrichting van de gerechtelijke politie bij de parketten, zoals van toepassing op het ogenblik van de bestreden beslissing, bepaalt dat niemand in vast verband tot gerechtelijk agent kan worden benoemd tenzij hij in deze hoedanigheid één jaar stage heeft gedaan; dat artikel 1, § 1, eerste lid, van het herhaaldelijk gewijzigde koninklijk besluit van 3 april 1929 houdende inrichting van de openbare veiligheid, zoals van toepassing op het ogenblik van de bestreden beslissing, bepaalt dat de gerechtelijk agent die na een stageperiode van een jaar bevestigd wordt in zijn functies, de titel van gerechtelijk agent-inspecteur verkrijgt; dat geen enkele van deze bepalingen, noch enige andere bepaling, precieze voorschriften bevat omtrent de inhoud van de stageperiode; dat de overheid derhalve bij de concrete invulling van de stageperiode over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikte, uiteraard met inachtnaam van het gelijkheidsbeginsel;

3.1.5. Overwegende dat de verwerende partij niet betwist dat twee andere gegadigden vóór hun benoeming geen opleidingscyclus in bepaalde opleidingsinstellingen hebben gevolgd, en verzoeker wel; dat aan verzoeker tijdens zijn stageperiode klaarblijkelijk strengere vereisten werden gesteld dan aan de twee andere kandidaten, die nochtans ongeveer gelijktijdig met verzoeker hun stage hebben aangevat; dat verzoeker immers vóór het verstrijken van zijn stage met succes twee opleidingen diende te doorlopen, terwijl andere stagiairs dit niet moesten doen; dat de wijze waarop die opleiding doorlopen werd, naast de stage in een plaatselijke brigade, een belangrijk gegeven was om de stagiair al of niet te benoemen, zodat stagiairs die een opleiding dienden te doorlopen veel meer risico liepen dat er bij de benoeming iets mis kon lopen dan degenen die enkel hun stage in een plaatselijke brigade dienden te volbrengen; dat er aldus ongetwijfeld een voor verzoeker nadelig verschil in behandeling is, zonder dat uit het administratief dossier blijkt op grond van welke criteria dit verschil in behandeling werd doorgevoerd; dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord weliswaar doet gelden dat de andere kandidaten later na hun benoeming nog de opleidingen zullen moeten volgen, maar dat zulks geen pertinente verantwoording is, nu verzoeker zich juist beklaagt over het feit dat de voornoemde stagiairs pas na hun benoeming de opleiding dienden te volgen; dat uit wat voorafgaat blijkt dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden, zodat het middel gegrond is;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt "het besluit van de Minister van Justitie van 6 augustus 1990 waarbij met ingang van 21 augustus 1990 een einde wordt gesteld aan

de stage van (Gerard HERBOTS) voor het ambt van gerechtelijk agent".

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op zevenentwintig april
1900 zevenennegentig, door de IXe kamer, die was samen-
gesteld uit :

de HH. G. BAETEMAN, eerste voorzitter van de Raad van
State,
A. BEIRLAEN, staatsraad,
J. SMETS, staatsraad,
Mevr. S. DOMS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. BAETEMAN.